

אלוף אלון - נציג נסיון הקרב הישראלי

מאת שבתִי מכת

חציר קצור במרחק חמשה ק"מ מה-
מושב.

הלך וולד אנסרי ועצמותיו רועדות, מדושש בדרך-העפר עד בואו לשרה ואזניו פתוחות אל רחשי הלילה ואל יללת השועלים וכלבי ערביי הסביבה. מצא לו מקום משכב בצד ערימת שיבולת-שועל והרהר על הכוכבים ועל לילות הגבורה הטורקית. לעת בוקר מצד וולד אנסרי לתמהוגו את אביו שוכב על אחת הערימות במרחק מה ממנו. רים אנסרי ליוה את בנו כל העת כדי לעמוד על טיבו של הבן.

ב־1937 סיים יגאל פייקוביץ את ביה"ס החקלאי כדורי והצטרף לקבוצת צה גינוסר, שעל חוף הכינרת. בימים המועטים שלא נקרא לנשק, או שיצא

רוגה. היו נאמנים לתורה הצבאית של-
כפ, כי היא אינה דלה.
התיאורטיקן גילה בקיאות במהלך
מלחמת-השחרור והתרשם מאד מהגמי-
שות ומתכונת הנהלת הקרבות. על המ-
סע נגנב ובמדבר אמר שגם צבאית
ותיקים יכולים ללמוד ממערכה זו.

„התורה הצבאית שלכם“, כדברי קפ-
טן לידל-הארט, היא נכס, שנקנה בעמל,
ואחד האנשים שיד להם בעיצובה הוא
אלוף יגאל אלון.

עתה, עם צחצוח החרבות הערבי
לקראת הסייבוב השני, חובה היא
לבדוק את הרכוש שרכשנו ממלחמת
השחרור. בתוך עיזין זה יהיה עלינו

פעולות המאבק העניקו לאלון את
ראשית ההתמחות בארגון המייבצע. החל
מאסוף הידיעות וכלה בתכנון ובבי-
צוע; הכשרה רוחנית-פסיכולוגית לתת
— וגם לספוג מכות, להפסיד ולנצח.
אולם אולי יותר מכל, למד את חי-
שוכי האויב ותגובותיו. באחת משיתור
תיו אמר: „הגענו למצב שיכולנו
להעריך מראש את תגובת הבריטי לא
חר המהלומה שהנחתנו לו, כי למדנו
לדעת את שיטתו השגרתית.“

עתה, בניסיעתו השניה לאירופה נת-
קבל בכבוד רשמי-צבאי רב בצרפת.
כמצביא ישראלי דגול ובאנגליה שוחח
עם קצינים גבוהים מהצבא הבריטי ועם
התיאורטיקן הצבאי הגודע קפטן לידל-
הארט. באחת השיחות, בבית-פרטי, נט-
גש עם קצינים-מטה גמיה. ככל הישראליים
המבקרים באיים הבריטיים ציין את

אלוף יגאל אלון חזר זה לא
כבר מספור בכמה מארצות אי-
רופה. בניסיעתו נפגש עם קציני
צבא גבוהים מעבאות זרים ותוך
מגע וטיורים ניתן להשוות את
נסיון-הקרב הישראלי ומסקנותיו
עם נסיונות צבאות אחרים. בר-
שימה זו ניתנים עברו של אלוף
אלון. דרך התגבשותה של תפי-
סתו הצבאית, תוך מאבקי-פחיתות
וקרבות מלחמת העצמאות, שב-
הם מילא תפקידים סכריים, ו-
כמה פרטים על ניסיעתו האחר-
רוגה.

יגאל אלון, אלוף הקרבות של צבא
ההגנה, חזר זה לא כבר מספור באי-
רופה. לא היתה זו ניסיעתו הראשונה.
בשלהי 1946 נסע יגאל פייקוביץ לאי-
רופה במשלחת „התנועה לאחיות הע-
בודה“ לקונגרס הציוני בבאול. מטרת
ניסיעתו או היתה לבקר את דרכי

בימי המאבק במחתרת
יגאל פייקוביץ, אליאם ישעיהו
ברגשטיין. כך נראה המפקד
בימי הגשרים והמסילות ההתח-
נות ובשעת נסיעתו הראשונה
דחוק-דארוך, לפני ההעפדה.

בימי הקרבות
בצבא ההגנה לישראל
אלוף יגאל אלון, שמילא תפקיד
דיים מכריעים במלחמת
השחרור.

לחופשה, עסק בקיבוצו בפלחה ובמס-
טרא היה מהל המשק והמרכת.

עד לפריחתו כאלוף-הפלמ"ח קנה את
השכלתו הצבאית בקורס מפקדי כמות,
ברמת-יונתן, ב־1936, ובקורס למפקדי
מחלקות, בכפר-יתקין, ב־1937. ב־1938
היה לטרייט הסגור בגלגל-התחתון, מט-
קד מחלקת פלוגות-שדה. ב־1939 נתמנה
למפקד החי"ש במחוז הגליל. באותה
שנה נודמן ביים חופשה לקיבוצו ומ-
צא את שארמיהמים של הקיבוץ בקרב
עם כנוספי ערביה. מיד גייס לעזרתם
כתה מהמשק. כתה זו בפיקודו כבשה
בפעם הראשונה כפר ערבי והחזיקה
בו חצי יום. בקרב על אותה כפר,
גיוער אברשושה, נהרגו כמה ערבים
ובניהם מוכתר הכפר. עשרה מאנשי
גינזור גידונו למאסר ארוך.

תודות לקסמו האישי וליכולת איש-
הרעים שבו, התיידד במהרה, עם השכ-
נים בעת שכיחן כמוכתר גינזור ב־1939.
והכפריים הערבים בקיטור של המישה
קימ סביב לגינזור שלחו מכתב למי-
ניסטר המושבות הבריטי והעתק לנציב
העליון, כי ביקש לשחרר את אנשי
גינזור האסורים.

באחד מימי ראשית 1941 יצא אלוף
יצחק שדה, בשליחות יומי הפלמ"ח
אל מפקדת „ההגנה“ בהצעה לחדש את
פלוגות-השדה. באחד מימות אפריל של
אותה שנה, הופיע „הזקן“ לגינזור
והודיע שהוחלט להקים יצור הדומה
(המשך בעמוד 12)

לראות מה עשה את אלוף אלון למבצ-
עה תנועה של „תורת הצבא הישרא-
לית, שבאמצעותה שחררו חבלי הארץ
הרתמים בידי צבא ישראל.“

שלושה גורמים עיקריים עיצבו רמותו:
של יגאל פייקוביץ-אלון ואת תפיסתו
הצבאית, דהם: א) ילדותו בכפר-
תבור; ב) הפלמ"ח (וג) מלחמת-השחר-
ור.

תולדות

יגאל פייקוביץ נולד בכפר-תבור בעי-
שירי באוקטובר, 1918 לאביו, שבא
ב־1899, בנעוריו לארץ-ישראל ולאמו,
ילידת הארץ. השומר יגאל הוא בן
דודו. אביו היה סמל בצבא הטורקי
ואחיו הבכור קצין באותו צבא. בכתה
בביה"ס העממי שבכפר-תבור, בין מניין
חבריו ללימודים, התרוצצו סיפורי גבור
דה זעללות-מלחמה של „הזקנים“ וכלי-
הנשק היה אורח קבוע בין אצבעותיו
של הילד.

אביו של אלוף יגאל אלון, ראובן
פייקוביץ השלים פחדו על בידואי
הסביבה וערבייה, עד כי לא יכלו
להאמין בנששם שיהווי הוא, הן מה-
מת ידו הקשה והן בגלל מראהו ותוב-
השער וכחול-העיני. על כן החליטו תוב-
בי הגליל הערביים שהוא אנסרי, בן
שבט חסר-דת סוריה, החי על חרבו.
שמו היה בפייהם רים (ראובן) אנסרי.
ליגאל, בן זקונו, קראו ולד-אנסרי, או
אעגל.

רים אנסרי היה שולח את וולד אנסרי
בו הצע לשמור יחידי לבילה על שדה-

הרושם השונה מן הבריטים במולדת
בינוד לאלה שבארצות כיבושם. כי
דוגמה הביא את רשמיו מהדרייזיה
המוטסת הששית, שהנחה בארץ. לפ-
חיעה היה הדבר כשקצין-המטה זיהה
עצמו כמי שהיה מסקר בריגדת „הכל-
יורה“ בארץ-ישראל. אמר המסקר לאלוף
אלון: „דרך אגב, מתפקדי היה לחפש
או הצטרפתי צער רב שלא יכולתי
לגלותך. אבל... עתה, שמח אני שלא
נפגשנו או ושאלנו נמנשים היום.“ השיב
לו אלוף אלון: „שינוי צרכים להיות
שמחים שלא נפגשנו או...“

ניסיעתו השניה של אלוף יגאל אלון
היתה ניסיעתו של מסקר רב מעללים
שבעבורו רשום מספר המבצעים הגדול
ביותר שנסל בחלקו של מסקר בישראל,
שהרימו קרנו ופרסמוהו גם בעולם
הצבאי הרחב, כך שנתקבל כשהו בין
שחים בהפגשו עם קצינים צרפתיים
גבוהים.

יתר על כן, בשיחה עם קפטן לידל-
הארט באנגליה שציין לשבח את כשרון
צה.ל. לנהל בלילה לא רק פעולות
ועירות אלא גם אומניטיות, והתפעל
מדרכי-פעולתו של יחידות המשיטה של
נו. אמר התיאורטיקן: „אני מבין שאתם
עומדים להקים צבא מודרני ותשלחו,
מוזדים קצינים ללמוד בבתי-ספר צב-
איים בחו"ל. אף כי מחשיב אני זאת
מאד, חלילה לכם מלקבל את התורה
כמו שהיא ומלחקות צבאות זרים חיקוי
מלא. פתחו את כשרונכם להיות מקור
רים, דבר שהוכחתם במלחמה האחר-

הפעולה של אנשי הפלמ"ח, העוסקים
בהפעלה; לבוא במגע אישי עם שלי-
חי המלמ"ח.

כמה תקופת ה-המאבק. בימי המאבק
טבלו הכוחות הצבאיים הראשונים של
הישוב את טבילת-האש הראשונה. הבע-
ית הטקטית-מינלתיית: — לקרב
את היחידה לבסיס הפעולה בחשאי מכ-
לי שירוגש שו יחידה צבאית; להעי-
ביר את הנשק מהמחסן אל בסיס הפע-
ולה; להכין את הסביבה, שעקבותיה
לא תובלנה את כלבי-המטרה הברי-
טיים לחיפוש בישוברים העבריים; להסי-
עולה; להכין את היחידה, להחביא את
הנשק ולעשות כל אלה בשעות הלילה
— עשו את אלוף יגאל אלון מצביא
יחיד בשיטותיו.

